

**NORSK
REDAKTØRFORENING** Pb 624 Sentrum, 0106 Oslo – Tlf 22405050 – Faks 22405055 - E-post: post@nored.no – www.nored.no

Norsk Journalistlag
v/Bente Sabel
Postboks 8793 Youngstorget
0028 Oslo

Oslo 2009-05-11

Avtale om ansattes medbestemmelsesrett i avisbedrifter og nyhetsbyråer – fornyelse

Vedlagt oversendes en undertegnet avtale. Tore Cappelen har bedt meg gjøre oppmerksom på – og beklage – at han er kommet i skade for å tidsfeste loven om redaksjonell fridom til 13. juni 2009, men det skal altså være 13. juni 2008.

Takk for utmerket samarbeid,

med vennlig hilsen
Norsk Redaktørforening

Nils E. Øy
Generalsekretær

ORIGINAL

Avtale

**om ansattes medbestemmelsesrett
i avisbedrifter og nyhetsbyråer**

Innholdsfortegnelse

I. Innledning	3
II. Parter	4
III. Formålet	4
IV. Styrerepresentasjon	4
V. Valg av de ansattes styremedlemmer	5
VI. Øvrig samarbeid i avisene/nyhetsbyråene	6
VII. Avtalens gjennomføring	6
VII. Ikrafttreden og varighet	6

I. Innledning

Lov om aksjeselskaper av 6. juli 1957 ble endret 12. mai 1972. Etter lovendringen fikk de ansatte krav på representasjon i selskapets styrende organer. I loven ble det åpnet adgang for Kongen til å fastsette detaljene i regelverket, herunder hvilke næringer som kom inn under loven. Forskrifter ble fastsatt ved kongelig resolusjon av 24. november 1972, og disse omfattet ikke forlegging av aviser eller nyhetsbyråer.

Kommunal- og arbeidsdepartementet anmodet pressens organer om å utrede spørsmålet om representasjonsrett og gå inn i forhandlinger med de organisasjoner som representerte arbeidstakerne. Etter forhandlinger ble det inngått en avtale som trådte i kraft ved kongelig resolusjon av 22. mars 1974. Senere er denne prolongert etter forhandlinger mellom partene og med departementets godkjenning.

Opprinnelig var avtalen mellom Norsk Journalistlag, Norske Avisers Landsforening (nå: Mediebedriftenes Landsforening), Norsk Grafisk Forbund (nå: Fellesforbundet), Norsk Redaktørforening og Handel og Kontor i Norge. Avtalen kom i stand med Norsk Presseforbund som forhandlingsleder uten at Norsk Presseforbund er part i avtalen. Norsk Transportarbeiderforbund tiltrådte avtalen den 11. mars 1976 og Presse- og Medieansattes Forbund (nå: Parat) tiltrådte avtalen 1. mars 2001.

Ved kongelig resolusjon av 14. november 1975 ble dekningsområdet for forskriften om representasjon av 24. november 1972 vesentlig utvidet ved at hele privat sektor ble omfattet med visse unntak, herunder avisdrift og nyhetsbyråer. Ny aksjelov ble vedtatt 4. juni 1976, og den trådte i kraft 1. januar 1977. Reglene om de ansattes medbestemmelsesrett forble i det alt vesentlige uendret, og forlegging av aviser og drift av nyhetsbyråer var fremdeles unntatt da de nye forskriftene om ansattes representasjonsrett ble fastsatt ved kongelig resolusjon av 10. desember 1976.

Aksjeloven og representasjonsforskriften er endret flere ganger etter 1977, og avtalen er også reforhandlet flere ganger i forbindelse med disse endringene, siste gang per 25. februar 2009.

Avisene og nyhetsbyråene inntar en særstilling blant norske bedrifter. Bestemmelsene i denne avtalen må sees ut fra disse spesielle forhold. I egenskap av informasjons- og opinionsmedia har aviser og nyhetsbyråer et ideelt formål. Det er en grunnforutsetning for partene at intet i denne avtale skal svekke det ideologiske grunnlaget eller den redaksjonelle uavhengigheten som avisene bygger sin virksomhet på, jf. lov om redaksjonell friidom av 13. juni 2009. De retningslinjer som gjelder for forholdet mellom en avis/nyhetsbyråets utgivere (styret) og avisens/nyhetsbyråets redaktør, inntatt i den såkalte Redaktørplakaten, skal ikke kunne settes til side ved bestemmelse i eller praktisering av denne avtale.

Bestemmelsene i avtalen må tolkes ut fra disse spesielle formål. Avtalen, som fastsetter regler for de ansattes medbestemmelsesrett i aviser og nyhetsbyråer, er opprettet i medhold av Kongens myndighet etter §§ 6-4, 6-5 og 6-35 i lov om aksjeselskaper og §§ 6-4, 6-5, 6-35 og 6-37 i lov om allmennaksjeselskaper.

II. Parter

Parter i denne avtale er: Mediebedriftenes Landsforening, Norsk Redaktørforening, Norsk Journalistlag, Fellesforbundet, Handel og Kontor i Norge, Norsk Transportarbeiderforbund og Parat/Parat Media.

III. Formålet

Formålet med denne avtalen er å sikre de ansatte representasjon i avisenes/nyhetsbyråenes styrende organer og medinnflytelse og medansvar i ledelsen av bedriften. I samsvar med intensjonene i lover om aksjeselskaper og allmennaksjeselskaper er formålet videre å sikre at de ansattes kunnskap, innsikt og erfaringer skal kunne nyttiggjøres i ledelsen og utviklingen av avisbedriftene/nyhetsbyråene.

IV. Styrerepresentasjon

1. I alle aviser/nyhetsbyråer som er organisert som aksjeselskaper eller andelslag, og der de ansatte eller avisen/nyhetsbyrået er tilsluttet en av de organisasjoner som er part i denne avtalen, gjelder følgende bestemmelser hva angår de ansattes rett til å velge styremedlemmer:
I et selskap der det er 10 eller flere ansatte og som ikke har bedriftsforsamling (jf lovens § 6-35), kan et flertall av de ansatte kreve at ett styremedlem og en observatør med varamedlemmer velges av og blant de ansatte.

Når et selskap med flere enn 45 ansatte ikke har bedriftsforsamling (jf lovens § 6-35), kan et flertall av de ansatte kreve at inntil en tredel og minst to av styrets medlemmer med varamedlemmer velges av og blant de ansatte.

Merknad:

De ansatte skal ha 2 representanter når styret består av 8 medlemmer, 3 når styret består av 9, 10 eller 11, 4 når styret består av 12, 13 eller 14 og videre etter en tilsvarende fordelingsnøkkel.

2. Med de unntak som er nevnt nedenfor skal de ansattes representanter i styret ha rettigheter og plikter, herunder stemmerett, på like linje med de øvrige styremedlemmer.
3. De ansattes representanter har ikke stemmerett i saker som gjelder avisens/nyhetsbyråets redaksjonelle linje og grunnsyn, eller i saker hvis avgjørelse i vesentlig grad beror på avisens/nyhetsbyråets ideologiske grunnsyn.
4. Når ansettelsessaker tas opp i styret, har de ansattes representanter ikke stemmerett i ansettelser som berører avisens/nyhetsbyråets redaksjonelle ledelse og/eller grunnsyn for øvrig.

V. Valg av de ansattes styremedlemmer

1. Valg på de ansattes representanter i styret finner sted innen rimelig tid før årsmøte/generalforsamling, men minst 1 måned før årsmøte/generalforsamling holdes. Ved første gangs valg kan denne regel fravikes slik at valg skjer senest 1 måned før ordningen med styrerepresentasjon settes i verk i den enkelte avis/nyhetsbyrå.
2. Vararepresentanter for de ansattes styremedlemmer skal ha alle dokumenter for de saker som de ansattes representanter skal delta i behandlingen av i styret.
3. Stemmerett og valgbarhet følger forskrift av 18. desember 1998 nr. 1205 (representasjonsforskriften) §§ 10 og 11, jf. § 1, hvor det per dags dato heter:
4. **"§ 10. Stemmerett**

Alle som på valgdagen er ansatt i selskapet har stemmerett.

Ansatte som arbeider i hovedstilling, jf. § 1 bokstav b), tilkommer en hel stemme. Deltidsansatte, jf. § 1 bokstav c) tilkommer en halv stemme. Dersom valgresultatet åpenbart avslører hvordan en deltidsansatt har stemt, skal valgstyret avrunde valgresultatet opp til nærmeste hele stemme.

Daglig leder som er styremedlem på aksjonærenes vegne, og ansatte som eier mer enn 10 prosent av aksjekapitalen i selskapet, har ikke stemmerett.

§ 11. Valgbarhet

For å kunne velges som medlem og observatør av selskapets styre, må vedkommende være myndig og ikke i konkurskarantene etter lov om gjeldsforhandling og konkurs §§ 142 og 143. I selskap som eier norsk skip kan vedkommende heller ikke uten tilslutning fra alle aksjeeiere velges hvis deltakelse i styret vil medføre at skipet ikke lenger er norsk. Den som velges må være ansatt i selskapet på valgdagen.

Vedkommende kan ikke ha verv som ansattrepresentant i flere selskapers styrende organer samtidig. Dette gjelder likevel ikke verv i flere styrende organer innenfor samme konsern.

De som ikke har stemmerett etter § 10, tredje ledd, er heller ikke valgbare.

§ 1 Definisjoner

I disse forskrifter menes med:

- a) *ansatt*, person som arbeider i selskapet i hovedstilling eller som deltidsansatt;

- b) *hovedstilling*, arbeidsforhold (herunder ikke ferievikariat og heimearbeid) hvor det skal arbeides gjennomsnittlig minst 50 prosent av arbeidstiden pr. uke for heltidsansatte som utfører arbeid av samme art;
- c) *deltidsansatt*, person som arbeider gjennomsnittlig mindre enn 50 prosent av arbeidstiden pr. uke for heltidsansatte som utfører arbeid av samme art.
- Når det i denne forskriften kreves et bestemt antall ansatte, telles hver deltidsansatt som en halv."

Eventuelle endringer i reglene om stemmerett og/eller valgbarhet i representasjonsforskriften gjøres også gjeldende for denne avtale.

Ansvarlige redaktører, ansvarlig økonomisk/administrativ leder i avisen/nyhetsbyrået har ikke stemmerett og er ikke valgbar ved valg av de ansattes representanter.

5. Bestemmelsene i forskrift av 18. desember 1998 nr 1205, viker for denne avtale, men skal gjelde supplerende så langt de passer.

VI. Øvrig samarbeid i avisene/nyhetsbyråene

Denne avtale forutsetter at det for aviser/nyhetsbyråer med over 200 ansatte gis dispensasjon fra bestemmelsen i aksjelovens § 6-35 om opprettelse av bedriftsforsamling.

Partene er enige om å understreke betydningen av et aktivt samarbeid mellom ledelsen og de ansatte i alle aviser som omfattes av denne avtalen om alle spørsmål som vedrører produksjonen, bedriftens utvikling og de ansattes trivsel. Partene vil i denne sammenheng vise til de prinsipper som er nedfelt i hovedavtalene mellom tariffpartene.

VII. Avtalens gjennomføring

Partene er enige om å opprette et eget utvalg som skal:

- drøfte erfaringer med avtalen
  - drøfte og avgjøre tvister i tilknytning til avtalen
- Dersom partene ikke blir enige, ber partene Riksmeklingsmannen om å oppnevne en oppmann for tvisten. Kostnader i forbindelse med tvistebehandlingen dekkes av partene i felleskap.
- drøfte eventuelle endringer av avtalen før utløpstidspunktet ved en eventuell oppsigelse av avtalen fra en eller flere parter

VII. Ikrafttreden og varighet

Denne avtalen trådte første gang i kraft ved Kgl.res. av 22. mars 1974 og er senere prolongert etter forhandlinger mellom partene og med Kommunal- og regionaldepartementets godkjenning.

Denne avtale gjelder fra 1. mars 2009 til 1. februar 2011. Dersom ingen av partene har sagt opp avtalen innen 3 måneder før utløpstid, blir den prolongert for 2 år med de samme oppsigelsesfrister.

Oslo, 25. februar 2009

Norsk Journalistlag
Bente Sabel

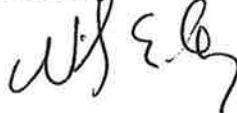
Mediebedriftens Landsforening
Tore Cappelen

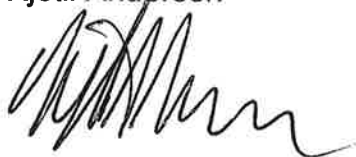
Fellesforbundet
Knut Øygard

Norsk Redaktørforening
Nils Øy

Handel og Kontor i Norge
Kjetil Andersen

Norsk Transportarbeiderforbund
Lars Johnsen

Parat/ParatMedia
Kjell Morten Aune

